

MIC GHID

(COMPILAT!!!) PENTRU UN ANUME TIP DE JURNALIȘTI ÎNCEPĂTORI I

„Privește și ascultă. Ascultă, află și înțelege.”

ÎNTREBĂRILE JURNALISTULUI

Întrebare	Răspuns
CINE?	O persoană
CÂND?	Un moment
UNDE?	Un loc?
CE?	Un fapt sau o interpretare a faptului, o succesiune de evenimente
CUM?	Un fapt sau o interpretare a faptului, o succesiune de evenimente
CARE?	O alegere dintr-o serie de opțiuni
DE CE?	O opinie sau un motiv pentru cursul unei opțiuni

„O întrebare bună este cea care nu pierde momentul unic în care poate fi pusă.” (Liebling, 1996)

„Dacă un cititor (sau un telespectator) citește (sau urmărește) un interviu și are sentimentul că și el ar fi pus aceeași întrebare, atunci acea întrebare este cu siguranță bună (McFinney și Shannen, 1994)

„O întrebare bună este aceea care pornește dintr-o curiozitate naturală a reporterului.”

CE ESTE JURNALISMUL?

Definiții

Jurnalism n. 1-Profesiunea de jurnalist. 2.Totalitate a jurnalelor dintr-o țară, dintr-o localitate etc.) **NODEX**

Jurnalismul reprezintă activitatea de a strânge, a analiza, a verifica și a prezenta informații referitoare la evenimentele curente, incluzând tendințe, rezultate și persoane. *Wikipedia*

Funcții

1. *Informare.* Colectarea de informații din mediul social înconjurător și difuzarea acestor elemente de cunoaștere și judecată spre consumatori în scopul de a-i ajuta să înțeleagă tot ce se întâmplă în jurul lor.

2. *Interpretare și persuasiune.* Motiv pentru unele informații, cu înțeles multiplu, care pot fi găsite în cadrul mediei. Acestea sunt oferite de către jurnaliști, pe lângă datele concrete, astfel lăsând rolul de interpretator consumatorului. Este numită și o funcție de persuasiune datorită efortului de convingere depus de jurnaliști în scopul creării și direcționării atenției publicului spre alte obiective de interes comun și asigurarea continuității conținutului informațional.

3. *Intermediere, de legătură.* Aceasta face referire tocmai la aceste direcționări spre obiective comune, astfel formându-se sau construindu-se “comunități imaginare” și care pot fi definite ca fiind niște rețele mari și active dar care nu au loc neaparat

<p>Tipuri</p>	<p>într-un spațiu propriu-zis. În cadrul acestor comunități, indivizii descoperă preocupări comune precum relaționarea sau contactul cu mass-media.</p> <p>4. <i>Culturalizare</i>. Se referă strict la oferirea unui cadru general de referință pentru cunoaștere, dar prin care se transmit și unele valori sau modele culturale în scopul formării gândirii și a unui comportament</p> <p>5. <i>Divertism</i>. Aceasta aparține mai mult de jurnalismul nou, care are ca prioritate satisfacerea nevoilor de relaxare, odihnă sau tipica evadare din cotidian prin intermediul mass- mediei sau a mijloacelor noi de comunicare</p> <p>După George Herbert Mead:</p> <p>a. <i>information model</i> (modelul informativ)</p> <p>b. <i>story model</i> (modelul poveste), argumentând că mulți reporteri sunt trimiși pe teren nu ca să adune fapte, ci ca să găsească o poveste.</p>
----------------------	---

CU TOȚII, JURNALIȘTI?

Explozia informațională de la sfârșitul secolului 20 și începutul acestui secol, prin revoluționarea mijloacelor de comunicare ne-a transformat pe toți în jurnaliști. Aproape toată lumea are bloguri, site-uri, pagintransmitem informații, facem comentarii politice, scriem despre cărți, ne publicăm creațiile. Dar în blogosferă circula zvonuri și păcăleli, informații neverificate și nesemnificative, nu există o deontologie. Internetul este un mijloc de informare extraordinar, dar nu poate înlocui jurnalistul de profesie, iar informația din realitatea virtuală nu o poate înlocui pe cea concretă și vie, cu alte cuvinte, informația „de pe teren”.

DAR CE ESTE, DE FAPT, UN UN JURNALIST?

Definiții

profesionist?
meseriaș?
expert?
Creator/acriitor?

JURNALÍST ~stă (~ști, ~ste) *m. și f.* 1) Specialist în jurnalistică; persoană care practică jurnalistică; gazetar; ziarist. 2) *rar* Vânzător de ziare. /<fr. *Journaliste (Nodex, 2002)*

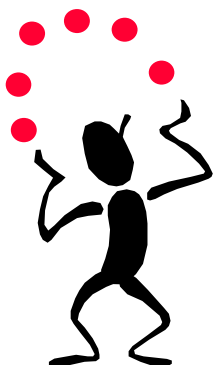
Un **jurnalist** este o persoană implicată în activitatea literară sau publicistică din jurul unei apariții periodice (publicație sau, prin extensiune, transmisiune prin televiziune, radio, Internet ș.a.). Wikipedia

Nu este neapărat absolventul unei facultăți de jurnalistică, dar, în general, este necesar să aibă studii superioare,

„A corela fapte pentru a construi o analiză. A observa cu minuțiozitatea realitatea pentru a scrie un reportaj inspirat. A cerceta răbdător adevărul dintr-o anchetă. A avea capacitatea de a-l conduce pe interviuat spre exprimarea cea mai adecvată a gândurilor sale. A-ți folosi cunoștințele într-un comentariu pertinent etc.

Jurnalistul face întotdeauna o muncă de creație. Însă în maniera mai degrabă a unui artizan care produce obiecte într-un registru determinat decât ca un artist sau ca un scriitor care lasă frâu liber spontaneității, imaginației.”
Yves Agnès, *Introducere în jurnalism*, p.17

Ce calități trebuie să aibă un jurnalist?

Mai întâi:

Spirit de observație și o atenție veșnic trează
Curiozitate, fler, toleranță, perseverență, bun simț, precizie și acuratețe, rigoare, disponibilitate

Și:

Sociabilitate, capacitatea de a stabili relații
Abilitate pentru a provoca discuțiile
Disponibilitate pentru a asculta

Apoi:

Memorie, creativitate, spirit de analiză și sinteză

Dar și chiar dacă ne place mai puțin:

Capacitatea de a respecta termenele
Capacitate de încadrare în spațiul disponibil

Foarte important, mulți autori pun pe primul loc:

Bună cunoașterea a limbii: vocabular, ortografie, sintaxă
Cunoașterea limbii engleze, pentru că s-a impus ca mijloc de comunicare la nivel mondial

Faceți o ierarhie personală a primelor 10 calități ale jurnalistului

- 1.....
2. ....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

Portretul unui jurnalist ideal

Meseria de jurnalist impune anumite canoane profesionale cunoscute și sub numele de etică jurnalistică sau deontologie, pe care jurnalistul ar trebui să le respecte pentru a nu-și pierde credibilitatea.

- Un jurnalist ideal ar trebui să *informeze corect* asupra faptelor, deci să fie obiectiv și echidistant. Obiectiv prin relatarea evenimentelor departe de propriile convingeri sau preferințe politice. Echidistanța în relatare se poate obține tratând subiectul dintr-o poziție care nu permite înclinarea balanței înspre o opinie sau alta.
- Dacă jurnalistul posedă aceste două calități el o obține și pe o a treia, independența. *Independența* jurnalistului nu se referă la o independență pe plan financiar, ci mai de graba la independența pe plan psihologic.
- Jurnalistul ideal ar trebui să caute întotdeauna *adevărul*, să se documenteze bine pentru ca mai apoi să îl prezinte fiindu-i înrădăcinate calitățile amintite.
- *Onestitatea* ocupă un loc important între calitățile jurnalistului ideal, aici mă refer cu precădere la partea financiară. Dacă jurnalistul nu va fi tentat să accepte o sumă de bani în schimbul ascunderii sau dezvăluirii unei informații el nu va trăi mai bine din punct de vedere economic, el va fi împăcat cu sine și se va putea numi jurnalist. Astfel își va păstra și calitatea anterioară – "prezentarea adevărului".
- Jurnalistul ideal trebuie să aibă *curaj*. Curajul de a pune întrebări dificile, curajul de a publica ceva în detrimentul anumitor persoane influente sau anumitor grupuri de interese , curajul de a spune adevărul, curajul de a-și susține relatarea indiferent de situație, curajul de a relata de la fața locului, curajul de a nu ceda în fața

	<p>presiunilor, curajul de a-și menține statutul de jurnalist.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jurnalistul ideal trebuie să fie <i>sociabil</i> iar pentru asta are nevoie de o doză de șarm. El are nevoie ca persoanele cu care intră în contact, cu precădere sursele, să i se destăinuie ca unui prieten. Astfel ruptă bariera formalităților el poate afla mai multe informații pe care poate nu le-ar fi aflat. sursa ro.scribd.com/doc/55427596 / calitățile-jurnalistului, Marina Luta
<p>Jurnalistul și cititorii săi</p> <p>Cititorul cetățean? Cititorul consumator?</p>	<p>Jurnalistul scrie pentru un public. Ca să ajungă mai ușor la destinatar, jurnalistul trebuie să știe cum să și-l apropie. Pentru aceasta:</p> <ol style="list-style-type: none"> informația trebuie să fie cât mai completă și precisă jurnalistul trebuie să manifeste interes pentru acțiunile oamenilor trebuie să-și surprindă cititorii printr-un subiect insolit, printr-un unghi de vedere mai deosebit, printr-o persoană. materialul trebuie aranjat într-o formă jurnalistică (punerea în pagină, mărimea caracterelor literelor etc.
<p><i>„Cititorul nu mai este acel tip de homo politicus pasionat de marile fapte care se desfășoară în sfere superioare, el vrea să-i vorbești despre el, să te interesezi de el în toate aspectele lui. Un motiv printre altele să-și aduci aminte, ca jurnalist, că scrii pentru el, nu pentru tine.” Yves Agnès, Introducere în jurnalism, p.17</i></p>	
 <p>Care sunt „uneltele” jurnalistului”?</p>	<p>Carnet de notițe și pix, creioane, scotch, postituri, hârtie, markere, agrafe Agendă Reportofon Aparat de fotografiat Sau toate adunate într-unul singur... laptop, tabletă, smart...</p>
<p>Dar</p> 	<p><i>„Computerul este excelent pentru a-ți redacta ideile, pentru a-ți pregăti ideile în vederea publicării, dar nu e deloc grozav pentru a genera aceste idei. E mult prea la îndemână butonul Delete. Computerul îl aduce la lumină pe perfecționistul obtuz care zace în fiecare dintre noi – începem să ne edităm ideile chiar înainte de a le avea.”</i></p> <p><i>Dacă ai loc, creează-ți două puncte de lucru, unul analogic și unul digital. Din zona analogică exclude orice fel de aparatură electronică. Ia 10 dolari, du-te la raionul de rechizite al magazinului din cartier și cumpără hârtie, creioane și bilețele adezive. Când te întorci la biroul tău analogic, prefă-te că ai chef de meșterit. Mâzgălește ceva pe o hârtie, apoi taie hârtia în bucăi și lipește bucățile la loc cu scotch. Stai în picioare în timp ce lucrezi. Lipește tot soiul de lucruri pe pereți și caută să sesizezi posibile structuri. Împrăștie-ți materialele peste tot apoi caută să le ordonezi.</i></p> <p><i>Odată ce ideile încep să se lege, te poți muta la biroul digital, unde calculatorul te va ajuta să îți redactezi și apoi să îți editezi textele.” A.K.:pp. 68-69.</i></p>